

أَسْمَاءُ اللَّهِ الْحُسْنَى

رُونكرنه كا كورته بۇ كۆمهك ۋ ناڧىت خودى تهعالا
ئەوېت د قورئانى و حەدىسىت دورست دا هاتىن

نقىسین

محمد سعيد بن عصمت الناڧشكى

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْحَمْدُ لِلَّهِ، وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَى رَسُولِ اللَّهِ، وَعَلَى آلِهِ وَصَحْبِهِ وَمَنْ اتَّبَعَ هَدَاهُ.

وبعد: روکنی ئیکئی ژ ئه رکان و ستوینیت ئیمانئ: ئیمانان ب خودئیه، و ئیمانان ب خودئ د خوازیته فی ئیکئی کو مروؤ خودئ خو بنیاسیت. و ئیک ژ ریکیت فی نیاسینئ ئه فهیه: مروؤ ناف و صیفه تیت وی ب زانیت؛ فیجا ئه فه چهند نافه کیت خودئنه، ژ قورئانا پیروز و ژ هه دیسیت پیغمبه ری ﷺ بیت دورست بیت هاتینه کومکرن، و ب کورتی بیت هاتینه مه عنه کرن. و هیقی یامه ئه فهیه خودئ ئه فی شولی بوخو حسیب بکته، و فایده ی پی ل بصرمانا بکته، و بکته ته ئه گهر بو هندئ ئه و پتر خودئ خو بنیاسن و پتر پیغه بینه گریدان، و ئیمانانان زیده تر لی بیت. 9/24/1429

﴿الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَى﴾: ئه و نافن ئه ویت ژ هه می یا لاوتر و تازه تر، و خودئ یا دیار کری ئه و نافیت هه بیت وی بتنی نه، و ئه مر یی ل مه کری ئه م ب فان نافا گازوی بکهن، ده می گوتی: ﴿وَلِلَّهِ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَى فَادْعُوهُ بِهَا﴾ [الأعراف: ۱۸].

﴿ناقیب خودئ گه له کن﴾: و ژ فان نافا نوت و نه ه ناف یبیت هه بن پیغمبه ر صلی الله علیه وسلم به حسی وان د کته ده می د بیثرت: ((إِنَّ لِلَّهِ تِسْعَةً وَتِسْعِينَ اسْمًا مِائَةً إِلَّا وَاحِدًا، مَنْ أَحْصَاهَا دَخَلَ الْجَنَّةَ)) [رواه البخاري ومسلم]. یه عنی: راستی خودئ نوت و نه ه ناف یبیت هه بن، صد کیم ئیک، هه ر که سی ئحصاء کته دی چیته به شتی. و مه عنا ئحصائی ئه فهیه: وان نافا ژ بهر بکته، و مه عناوان ب زانیت، و باوهری ب وی تشتی ئه و نافیت هه د خوازنی هه بیت، و خو ته سلیمی وی تشتی بکته بی ئه و نافیت هه د به دلایل و به لکه ل سه ر.

﴿ناقیب خودئ نه به س نوت و نه ه بتنی نه﴾: نه خیر زیده ی فان نافا گه له ک نافیت دی ژی خودئ یبیت هه بن، و ئه م هه می یا نزانین، به لی پا فان نوت و نه هه قه دره ک خاص و تایبته یی هه ی.

﴿ناقیب خودئ د ته و قیفی نه﴾، ئانکو: نه هه ر نافه کی هه بیت دورسته بو خودئ بیته گوتن، نه خیر، بتنی وان نافا دی بو خودئ بیژین، ئه ویت خودئ ئان پیغمبه ری ﷺ بو گوتین.

الله: ئه وه یی ب حه قی عیبادته بو تیتته کرن، ئه وئ هه می مه عنیت خودیینی بو هه بن، و ئه فه ئه و نافه ئه وئ کومکه ر بو هه می ناف و صیفه تیت خودئ ﷺ. الرَّحْمَن: ئه وه یی گه له ک گه له ک یی ب رحم. الرَّحِيم: ئه وه یی گه له ک یی ب رحم. الْمَلِك: ئه وه یی ملک هه می یی وی. الْقُدُّوس: ئه وه یی پاقر ژ هه می کیماسی یا. السَّلَام: ئه وه یی ب صلامه ت ژ هه می کیم و کاسی یا. الْمُؤْمِن: ئه وه یی پیغمبه ریئ خو راستگو درئی خستین. الْمُهَيِّم: ئه وه یی هاژ

تشتیت بهرزه هه‌ی، و زیره‌فان ل سهر کریاریت به‌نی‌بیئت خو، و هه‌می د چه‌میای بو حوکمی‌وی. **العزیز:** نه‌وه یی سهردهست و خودان هیز، و چ تشت ل بهر ئاسی نه‌بن، و که‌سه‌ک نه‌شی‌تی. **الجبّار:** نه‌وه یی هه‌می تشت چه‌ماندین بو مه‌زنه‌ی یا خو، و نه‌وه یی حالی دل شکه‌ستی یا ب سهروبهر دکه‌ت. **المُتکبر:** نه‌وه یی خودان مه‌زنه‌ی. **الخالق:** نه‌وه یی هه‌می تشت چی‌کری. **البارئ:** نه‌وه یی چی‌کری ژ چونه‌هی‌یی په‌یدا کری. **المصور:** نه‌وه یی ب وی ره‌نگی وی چه‌ز کری چی‌کری‌بیئت خو شکل کری. **الغفار:** نه‌وه یی مشه‌گوننه‌ها د غه‌فرینی. **القهار:** نه‌وه یی ب دورسته‌ی هه‌می تشت چه‌ماندین بو وی تشتی وی د قیئت. **الوهاب:** نه‌وه یی مشه‌قه‌نجی یا ل گه‌ل به‌نی‌یا د که‌ت. **الرزاق:** نه‌وه یی مشه‌رزقی د ده‌ته به‌نی‌یا. **الفتاح:** نه‌وه یی حوکمی د نافه‌را به‌نی‌بیئت خو دا د که‌ت، و نه‌وه یی ده‌رگه‌هیئت ره‌حمی و رزقی بو وان شه‌کری، و نه‌وه یی دل‌یت راستگو و بو نیاسین و فیاناخو شه‌کری. **العلیم:** نه‌وه یی گه‌له‌کی زانا، نه‌وی زانیناوی هه‌می تشت فه‌گرتین. **القابض الباسط:** نه‌وه یی رزقی به‌رته‌نگ د که‌ت و به‌رفره‌ه دکه‌ت (نه‌ف هه‌ردوو نافه‌پیکفه‌تینه‌گوئن). **السمیع:** نه‌وه یی هاژ هه‌می ده‌نگا هه‌ی. **البصیر:** نه‌وه یی هه‌می تشتا د بینیت. **الحکم:** نه‌وه یی حوکمی د نافه‌را به‌نی‌بیئت خو دا د که‌ت. **اللطیف:** نه‌وه یی تشتیت هویر و بیئت به‌رزه د زانیت، و نه‌وه یی ل گه‌ل به‌نی‌بیئت خو یی باش. **الخبیر:** نه‌وه یی ژناق‌دایا شو لا و راستی‌یاوان د زانیت. **الحلیم:** نه‌وه یی بینفره‌ه، و مؤله‌تی د ده‌ته‌گوننه‌ه‌کارا، و زوی عه‌زاب نه‌ده‌ت. **العظیم:** نه‌وه یی مه‌زن، یی هه‌می سه‌خله‌تیئت مه‌زنه‌ی یی ل ده‌ف هه‌بن. **الغفور:** نه‌وه یی مشه‌گوننه‌ها د نخپ‌ثیت و ل سهر عه‌بدی‌خو ستاره د که‌ت. **الشکور:** نه‌وه یی گه‌له‌ک شوکرا به‌نی‌بیئت خو د که‌ت ل سهر کرنا کاریت باش. **العلی:** نه‌وه یی گه‌له‌کی بلند. **الکبیر:** نه‌وه یی مه‌زن د زات و ناق و صیفه‌تیئت خو دا، یی هه‌می تشت د چه‌میای بو وی. **الحفیظ:** نه‌وه یی چی‌کری‌بیئت خو د پاریزیت، و عه‌مه‌لی‌وان ژی د پاریزیت و به‌رزه‌نه‌که‌ت. **المقیت:** نه‌وه یی قویتی و نه‌رزاقی د ده‌ت. **الحسیب:** نه‌وه یی تیرا به‌نی‌بیئت خو هه‌ی، و نه‌وه یی حسیبی ل گه‌ل خه‌لکی د که‌ت ل سهر وی عه‌مه‌لی وان کری. **الکریم:** نه‌وه یی گه‌له‌کی مه‌رد، و گه‌له‌ک یی ب لی‌بوورین. **الرقیب:** نه‌وه یی چاف‌ی‌وی ل تشتا، و چ تشت ل بهر به‌رزه‌نه‌بن. **المجیب:** نه‌وه یی جوابا د ده‌ت. **الواسع:** نه‌وه یی وه‌صف و سه‌خله‌تیئت وی و نه‌و تشتیت ب وان شه‌گریدای د به‌رفره‌ه، نه‌وی مه‌زنه‌ی و ملک و قه‌نجی و ره‌حم و مه‌ردینی‌یاوی د به‌رفره‌ه. **الحکیم:** نه‌وه یی خودان حکمه‌ت د چی‌کری و نه‌مریت خو دا، نه‌وی هه‌ر تشته‌کی د دانیه‌ته جه‌ی‌وی. **الودود:** نه‌وه یی چه‌ژ عه‌بدیئت خو بیئت صالح و جوامیر د که‌ت، و نه‌و ژی چه‌ژ وی د که‌ن. **المجید:** نه‌وه یی خودان قه‌در و مه‌زنه‌ی د سه‌خله‌ت و کریاریت خو دا. **الشهید:** نه‌وه یی ناگه‌هدار ب هه‌می تشتا. **الحق:** نه‌وه یی راست و دوروست و هه‌می شو‌لیئت وی د به‌جه. **الوکیل:** نه‌وه یی ب شو‌لیئت به‌نی‌بیئت خو رادبیت، و پشته‌فانی‌یا خوشته‌فی‌بیئت خو د که‌ت. **القوی:** نه‌وه یی ب هیز و قووه‌ت، نه‌وی چه‌سته‌ی و لاوازی بو چی‌نه‌بن. **المتین:** نه‌وه یی توند و خودان هیزا تمام و دورست. **الولی:** نه‌وه یی ب کاریت عه‌بدیئت خو رادبت، و هاریکاری‌یا عه‌بدیئت خو بیئت خودان ئیمان دکه‌ت، و نه‌وه یی ئیماندار وی بوخو د که‌نه خوشته‌ی و هاریکار. **الحمید:** نه‌وه یی هه‌ژی بو مه‌دحا، نه‌وی هه‌می چی‌کری ب مه‌دحیت وی د ئاخفن. **الحي:** نه‌وه یی ساخ، و هه‌روه‌ه‌ر د مینیت. **القنوم:** نه‌وه یی ب دورسته‌ی ب ریقه‌برنا هه‌می تشتا رادبیت. **الصمد:** نه‌و خودی مه‌زنه‌ه‌وی خه‌لک قه‌ستاوی د که‌ت، و خو هه‌وجه‌ی‌وی د که‌ن بو قه‌تان‌دنا موحتاجی‌یا. **القادر:** نه‌وه یی پی‌چی‌بووی. **المقتدر:** نه‌وه یی پی‌چی‌بووی و خودان شیان ل سهر کرنا هه‌می تشتا. **المقدم المؤخر:** نه‌وه یی تشتا ف پیش د ئیخیت

و ف پاش د ئیخیت، و هەر تشتهکی د دانیته جهیوی. (ئەف هەردوو نافه پیکمه تینه گوتن) **الأول**: ئەوه یی ئیککی، یی چ تشت بهریوی نههین. **الآخر**: ئەوه یی دویمهکی، ئەوی چ تشت پشتیوی نهبن. **الظاهر**: ئەوه یی چ تشت ب سەر وی دا نه. **الباطن**: ئەوه یی چ تشت د بن وی دا نه. **المتعالی**: ئەوه یی ب سەر هەمی چیکری بییت خو دا ب زات و شیان و سەر دهستی یاخو. **السر**: ئەوه یی قهنجی یی ل گهل عهبدیت خو د کهت. **التواب**: ئەوه یی مشه تو بی د کهته د دلیت عهبدیت خو دا، و تو باوان قه بویل د کهت. **العفو**: ئەوه یی مشه گوننه ها ژی د بهت، و ل خه له تی یا د بو ریت. **الرووف**: ئەوه یی گه له ک رهحه کا زیده ب عهبدیت خو د بهت. **مالک الملک**: ئەوه یی خودانی ملکی هەمی یی. **ذو الجلال والاکرام**: ئەوه یی خودانی مه زناهی یی و قه درگرتنی بو خوشتقی بییت خو. **جامع الناس لیوم لا ریب فیه**: ئەوه یی خه لکی د روژه کا چ شک تیدا نه بن کو م د کهت. **الغنی**: ئەوه یی یی بیمنهت، ئەوی ههوجه یی ب کهسه کی نه هەمی. **نور السموات والأرض**: ئەوه یی عهرد و عهسمان رو نکرین، و هه کهر ئەو نه با چ رو ناهی ل عهسمانا و ل عهردی نه د بو، و رو ناهی ئیک ژ صیفه تیت خودی یه. **الهادی**: ئەوه یی بهری به نی بییت خو د هته تشتیت ب فایده، و دلیت وان د بهته ههقی یی. **بديع السموات والأرض**: ئەوه یی عهسمان و عهرد مهزبیت و تازه چیکرین، بیی کو ل بهر تشتهکی چیکرین. **الوارث**: ئەوه یی -پشتی نه مانا عهبدیت وی- د مینیت، و د بیته ویرسی وان. **الإله**: ئەوه یی ههژی بو هندی کو عیبادهت بو بیته کرن. **الواحد**: ئەوه یی ئیک، ئەوی کهسه ک وهکی وی نه. **الأحد**: ئەوه یی بتنی. **الوتر**: ئەوه یی کت، یی کهسه ک ل گهل نه. **السیوح**: ئەوه یی دویر ژ هەمی کیم و کاسی و شریک و هەر تشتهکی نه یی ههژی بو مه زناهی یای. **الطيب**: ئەوه یی پاقر، یی بی عیب و قوسویری. **السید**: ئەوه یی مهزن، یی بهنی هەمی د دهستیت وی دا و ل بن حوکمی وی. **الجمیل**: ئەوه یی جوان د زات و نافه و صیفهت و کریاریت خو دا. **الأعلى**: ئەوه یی ژ هەمی تشتا بلندتری. **الملیک**: ئەوه یی ب دورستاهی خودانی هەمی تشتا. **القاهر**: ئەوه یی هەمی تشت چه ماندین، و هەمی چیکری بو وی د شکهستی. **القدير**: ئەوه یی خودان شیان، ئەوی هەر تشتی وی د قیت د کهت، هندی حکمه تاوی د خواستی، نه ب زیدههی و نه ب کیماسی. **الديان**: ئەوه یی عهبدیت خو چه ماندین، و تولی قه د کهت، و هەر ئیککی د گه هینیته جزایی وی. **الخالق**: ئەوه یی ب دورستاهی هەمی تشت ژ چونه هی یی چیکرین. **المنان**: ئەوه یی گه له ک منه تا ل عهبدیت خو د کهت ب کرنا قهنجی بییت مهزن و گران ل گهل وان. **الاکرم**: ئەوه یی ژ هەمی یا مهردتر، و ب قه درتر، و ب لیبوورینتر. **الجواند**: ئەوه یی گه له کی مهرد، ئەوی مشه قهنجی یا ل گهل خه لکی د کهت. **المحسین**: ئەوه یی قهنجی یا ل گهل عهبدی خو د کهت، و لاو و تازه شو ل و کاریت خو د کهت. **الحفی**: ئەوه یی گه له ک قهنجی و باشی یا ل گهل عهبدی خو د کهت. **العالم**: ئەوه یی زانا، یی زانیناوی د هەمی تشتا چوی. **الحافظ**: ئەوه یی عهبدیت خو و عهملی وان د پاریزیت. **المحیط**: ئەوه یی ب شیان و رهحم و زانینا خو دۆر ل هەمی تشتا گرتی، هەمی تشت بییت د دهستی وی دا، و کهسه ک نینه ژ بن حوکمی وی ب ده رکه قیت. **الرب**: ئەوه یی خودانی عهبدی، ئەوی وان خودان د کهت، و چیکرین و رزق و ساخرن و مراندن و ریشه برنا شو لیت وان د دهستیت وی دا. **الرفیق**: ئەوه یی رهحهت د کریاریت خو دا. **الکافی**: ئەوه یی تیرا عهبدی خو یی بصرمان ئەوی خو د هیلپته ب هیشی یای شه هەمی. کو رزقی وی بدهت، و به لا و نه خوشی یا ژی بدهته پاش، و هاریکاری یای بکهت ل سەر نه یارا. **الشافی**: ئەوه یی نساخا ساخ د کهت. **الطیب**: ئەوه یی زانا ب ده رمانکرن و چاره سه رکنا نساخی یا. **الحی**: ئەوه یی گه له ک یی شه رمین. **الستیر**: ئەوه یی گه له ک عهبدی خو ستاره د کهت و د نخیه تیت. **الشاکر**: ئەوه یی

شوکردار، ئەوئى عەمەلى عەبدىخۆ بەرزە نەكەت، و خىراوى زىدە د كەت. السَّوَلِيُّ: ئەوه يى شۆلا ب رىقە د بەت، و هاريكارييا عەبدىت خۆ يىت خودان ئيمان و باوهر د كەت. النَّصِيرُ: ئەوه يى ب دورستاهى عەبدىخۆ ب سەر دئىخيت، و هاريكاريياوى د كەت ل سەر نەيارى. القَرِيبُ: ئەوه يى نيزىكى خەلكى هەمى يى ب زانيناخۆ، و يى نيزىكى عەبدىت خۆ يىت ژيگرب حەژيكرن و هاريكاري و پشتەفانىياخۆ. الحَاسِبُ: ئەوه يى رۆژا قيامەتى حسيبي ل گەل عەبدىت خۆ د كەت. المُبِينُ: ئەوه يى ريكا دورست بو عەبدىت خۆ ئاشكرا كرى. أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ: ئەوه يى ژ هەمى خودان رهحما ب رهحمترى. خَيْرُ الْغَافِرِينَ: ئەوه چيترينى وان كەسيت خەلەتىيا د قەشپرن. رَبُّ الْعَالَمِينَ: ئەوه يى خودانى هەمى عالەما، ئەوئى ب كارييت وان را دببیت، و وان ب نيعمەت و قەنجىبيت خۆ خودان د كەت. مَالِكُ يَوْمِ الدِّينِ: ئەوه يى خودانى رۆژا قيامەتى، كو رۆژا جزادانا ل سەر عەمەلىيه. أَحْسَنُ الْخَالِقِينَ: ئەوه يى باشترين صنعهتكار. عَلَّامُ الْغُيُوبِ: ئەوه يى ب دورستاهى تشتيت نەبەرچاڤ و د بەرزە د زانيت. مُحِيي السَّمَوَاتِ: ئەوه يى مرييا ساخ د كەت. مُقَلِّبُ الْقُلُوبِ: ئەوه يى دلا د قولوپينيت و وهردگيريت.

وَأَخْرَجُ دَعْوَانَا أَنْ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ

المصادر: تفسير الطبري. السعدي. التفسير الميسر مع ترجمته الكردية. أيسر التفاسير للجزائري. تفسيرا روناهى للشيلاني. مجموع فتاوى ابن تيمية. اجتماع الجيوش الإسلامية على غزو المعطلة والجهمية لابن القيم. فتح الباري. مرقاة المفاتيح للقاري. تحفة الذاكرين للشوكاني. تحفة الأحوزي للمباركفوري. تفسير أسماء الله الحسنى للسعدي. القواعد المثلى لابن عثيمين مع شرحه لكاملة الكواري، أسماء الله الحسنى من القرآن الكريم والحديث الصحيح للدكتور زين الدين شحاتة. شرح أسماء الله الحسنى على ضوء الكتاب والسنة لسعيد بن وهف القحطاني.